

DIRVA

Nr. 108

Rugsėjis-Sept. 19, 1960

Cleveland, Ohio

NEPAPRASTOJI JUNGŲ TAUTŲ PLENUMO SESIJA KONGO KLAUSIMU

Sovietinio bloko diplomatai išvyko iš Kongo

Sovietams devyniasdešimtą kartą panaudojus veto teisę JT Saugumo Taryboje, Kongo klausimas perduotas nepaprastajai Jungtinių Tautų plenumo sesijai, kuri sušaukta šeštadienį, trim dienoms prieš prasidedant reguliariajai sesijai.

Dramatiškame Saugumo Tarybos posėdyje, pasibaigusiame ankstyvomis šeštadienio ryto valandomis, vyko kietas dvikovė tarp Sovietijos ir JAV, pirmajai siekiant suvaržyti Jungt. Tautų gen. sekr. Hammarskjöldo teises, antrajai kovojant dėl jų praplėtimo. Ceilonas ir Tunisas ėmė kompromisingą rezoliuciją, kuria buvo siūlyta įgalinti JT gen. sekr. Hammarskjöldą ir toliau

tęsti pastangas tvarkai ir teisei Konge atstatyti.

Aštuoni Saugumo Tarybos nariai pasisakė už tą rezoliuciją, Prancūzija susilaikė nuo balsavimo, o Sovietija ir Lenkija balsavo prieš. Sovietų priešingam balsui reiškiant rezoliucijos vetą, JAV paskelbė reikalaujanti nepaprastosios Jungt. Tautų plenumo sesijos. Sovietų atstovas Zorinas bandė nuginčyti jos legalumą, tačiau pagal JT statutus nepaprastoji plenumo sesija šaukiama, vienam nariui pareikalavus, kai išskyla grėsmės taikai klausimas.

LEOPOLDVILĖJE sovietinio bloko pasiuntinys paskubomis išvyko iš Kongo, prezidentui Ka-

savubu ir jo premjerui Ileo griežtai pareikalavus skubiai iš ten išsinešdinti. Jie buvo įspėti, kad kiekvienas iki nustatyto laiko neišvykęs sovietinio bloko atstovas bus areštuotas. Paskutinėmis prieš išvykimą dienomis stebėtojai matė dezinamus dokumentus ir kitą inkriminuojančią medžiagą Čekoslovakijos ambasados kieme.

Naujasis Kongo "stiprusis vyras" plk. Mobutu sutraukė į Leopoldvilę papildomų karinių jėgų, areštavo 21 asmenį iš Lumumbos artimųjų bendradarbių ir atšaukė Katangon išiveržusius Kongo armijos dalinius, kurie ten buvo pasiūti Lumumbos įsakymu.

Kur yra dingęs Lumumba, tuo tarpu nežinoma. Vienas Jungt. Tautų Komandos karininkas pareiškė, kad jis buvęs JT dalinių saugomas jo rezidencijoje, tačiau nebuvo bandyta jo sekti, kai jis iš ten išvykęs. Vienas pranešimas iš Briuselio sako, kad jis pabėgęs iš Kongo. Pora dienų anksčiau jį bandė nužudyti Kongo kareiviai, tačiau JT Komandos daliniai ir Kongo policija išgelbėjo. Tas momentas ir buvo lemiamasis posūkis Kongo krizėje.

Katangos prez. Tshombes atstovai pasirašė sutartį su premjeru Ileo, pagal kurią Katanga pasižadėjo remti prez. Kasavubu ir jo vyriausybę, o pastaroji laikinai pripažino Katangos autonomiją. Pagal sutartį yra numatytos tolimesnės derybos dėl būsimosios krašto politinės struktūros, tačiau atrodo kad Tshombes reikalavimai bus išpildyti, nes ir Kasavubu yra linkęs pritarti Kongo provincijų federacijos idėjai.

TRUMPAI IŠ VISUR

* JAV planuoja netolimoje ateityje, greičiausiai dar šią savaitę, į mėnulį iššauti bandomąjį erdvės laivą.

Washingtonė gausėja žinios apie gausiai instrumentuotą sovietinių laivų judėjimą Atlante ir Pacifike. Tos žinios sustiprino spėjimus, kad sovietai ruošiasi erdvėn iššauti ir atgal susigrąžinti kapsulę su gyvu žmogumi.

* BUVĘS sovietinio naikintuvo kapitonas Artamonavas pareiškė laikraščininkams, kad Sovietija turinti atominių povandeninių laivų, ir jis turįs pagrindo tikėti, kad tas laivas galės leisti raketas. Jis atsisakė paaiškinti, kokių būdu tai sužinojęs, tačiau iš pasikalbėjimo su laikraščininkams ryškėjo, kad Washingtono žvalgybos specialistams jis yra suteikęs vertingų žinių apie sovietinį laivyną.

* VAKARŲ Vokietijos įstaigos susekė sovietinių šnipų žiedą. Penki asmenys areštuoti ir kiti

Rugsėjo 3 - 5 d.d. Chicagoje įvyko Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavimas, kuriame buvo išklausti referatai ir diskutuoti sąjungos reikalai. Nuotraukoje grupė suvažiavimo dalyvių prie registracijos stalo. Iš kairės: prof. S. Dirmantas, dr. inž. A. Nasvytis, inž. J. Augustinavičius ir prof. S. Kolupaila.

V. Noreikos nuotrauka

Komunistai planuoja invaziją į Vakarų Vokietiją

Vakarų Vokietijos vyriausybė paskelbė turinti įrodymų, kad Rytų Vokietijos komunistinė armija ruošiasi "agresyviam karui" prieš Bonos respubliką. Savo teigimus ji parėmė dokumentais, kuriuos, pabėgdamas į Vakarų, atgabeno vienas Rytų Vokietijos armijos karininkas.

Dalyje beveik be paliovos besitęsiančių pasitarimų tarp Vakarų sąjungininkų Vakarų Vokietijos kancelerio pareigas einąs Ludwig Ehrhard kalbėjosi tuo reikalu su JAV ambasadoriumi Walter C. Dowling ir britų bei prancūzų diploma-

tiniais atstovais. Pasitarimų detalės neskelbiamos.

Į Vakarų pabėgęs Rytų Vokietijos karininkas yra kapitonas Guenter Alfons Malikovski, 32 metų amžiaus, kuris vadovavo pirmosios šarvuotosios divizijos politinei sekcijai Potsdame. Vak. Vokietijos įstaiigos sakėsi saugumo sumetimais negalėjusios pabėgėlio kviešti į spaudos konferenciją, kur buvo rodomi dokumentai ir foto kopijos.

Jų tarpe buvo atsišaukiami, skirti Kielo miesto ir žem. Saksonijos gyventojams, skatiną bendradar-

biauti su juos "išvaduojančia" Rytų Vokietijos armija. Kielo proklamacija yra tipiška: ji suredaguota taip, lyg komunistų armijos jau būtų Vakarų Vokietijoje ir baigtų laimėti karą. Jos įžangoje, prieš išdėstant nurodymus atskiroms gyventojų grupėms, sakoma:

"Paskutiniai priešo lizdai mieste sunaikinti. Miestas yra Vokiečių Demokratinės Respublikos liaudies armijos rankose. Pirmosios darbininkų ir valstiečių Vokietijos armija atėjo ne kaip okupantai, dirbančiosios liaudies terorizuoti. Mes atėjome vieną kartą visam laikui Vokietijoje nušluoti fašizmą ir militarizmą. Mes siekiame bendradarbiavimo su demokratiškai nusiteikusiomis ir konstruktyviomis miesto jėgomis".

Sąjungininkų pareigūnai neabejoja dokumentų autentiškumu. Kpt. Malikovski yra buvęs sovietų belaisvė po praeito karo, bet vėliau įstojo į vokiečių komunistų partiją 1950 metais.

Pasitarimuose su Vakarų sąjungininkais, kaip tikima, Ehrhard teiravėsi, ar NATO nariai neprisidėtų prie Leipzigo mugės boikoto. Vakarų Vokietija paskelbė, kad ji sulaukysianti savo pramoninkus ir prekybininkus nuo dalyvavimo kovo mėnesį įvyksiančioje mugėje, ir tas draudimas galios tol, kol Rytų Vokietija nepripažins Vak. Vokietijos pasų.

Vak. Vokietijos prez. Luebke išskrido JAV karo aviacijos lėktuvu į Berlyną trijų dienų vizitui. Rytų vokiečiai kaltino, kad tas ir vėliau užplanuotas vidaus reik. ministerio Schroeder vizitas reiškias "provokacijas... Berlyno klausimui įkaintinti".

Lenkijos ir čekoslovakijos karinės misijos Vakarų Berlyne taip pat paskelbė, kad jos nepripažinsiančios Vak. Berlyno pasų kelionėms į tuos kraštus. Panašius varžymus anksčiau paskelbė Rytų Vokietija.

KAIREJE: Rugsėjo 4 - 11 d.d. gražiame Palisades Interstate Parke, N.Y., įvyko dešimtoji Akademinių Skautų Sąjūdžio stovykla, kurioj dalyvavo iš JAV ir Kanados 106 akademikai -- akademikės. Nuotraukoje: vėlavos pakėlimas, atidarant stovyklą. Iš kairės stovyklos adjuntas Jurgis Birutis ir stovyklos viršininkas prof. Ignas Končius su svečiais ir vėlavininkais.

R. Bričkaus nuotrauka

Dviejų blokų susitikimas

CHRUŠČIOVĄ NEW YORKE PIKIETUOS BE PERTRAUKOS

Karštam, bet nedraugiškam Sovietijos diktatoriaus Chruščiovo sutikimui New Yorke sudarytas komitetas iš dvidešimt keturių grupių, jų tarpe uostų darbininkų unijos, kelių karo veteranų organizacijų ir amerikiečių bei tautinių mažumų sambūrių.

Justin MacCarthy, organizacinio komiteto pirmininkas, pareiškė, kad yra planuojama Chruščiovą pikietuoti be pertraukos — iš-tisomis paromis, ir kur jis bekeliautų. Jis tikisi, kad demonstracijos vyks tvarkingai.

"Būtų katastrofiška, jeigu kultų betvarkę", pareiškė McCarthy. "Įvairūs demonstrantų susirėmimai su policija komunistams duotų propagandinį ginklą, ir jie galėtų šaukti, kad Amerika esanti policinė valstybė". New Yorke policijos vadovybė pareiškė, kad ji nesikišanti, jei demonstracijos vyks tvarkingai.

Viena iš didžiųjų demonstracijų ruošinama dar prieš Chruščioviui atvykstant — rugsėjo 17, kada švenčiama JAV konstitucijos pasirašymo sukaktis. Automobilijų su atitinkamais plakatais vilkstinės kitomis dienomis pravažiuos svarbiausiomis New Yorke miesto gatvėmis, pro komunistines ambasadas ir Jungt. Tautų rūmus. Numatytos ir pėsčiųjų demonstracijos pačiam miesto centre.

Europos Pavergtųjų Tautų Seimas susirinks specialiam posėdžiui antradienį. Jo metu bus atlikta pavergtųjų kraštų vėliavų pakėlimo ceremonija.

Kitos grupės demonstruos prieš Kubos premjerą Castro, Jugoslavijos Tito ir

arabų Naserį. New Yorke policija būkštuoja, kad neramumai gali kilti kubiečių demonstracijose.

Miesto policija griebėsi nepaprastų saugumo priemonių atvykstantiems "karštiesiems svečiams" apsaugoti: atšauktos atostogos, tūkstančiai policininkų perkelti tarnybai į Manhatano salą, įvesta 24 valandų paruošties tarnyba.

Policija leisianti demonstruoti tik iš anksto nustatytose vietose. Plakatai bus leidžiami be stiebų. Šiukšlių dėžės ir kiti kilnojami daiktai pašalinti iš demonstracijų vietų ir šalutinių gatvių. Aplinkiniai namai bus nuolat policijos tikrinami.

Į policijos "karštųjų svečių" sąrašą yra įtraukti: Mehmet Šeku -- Albanijos premjeras;

Todor Živkov -- Bulgarijos komunistų partijos sekretorius; Kiril Mozurov -- Gudijos delegatas Jungt. Tautose; Fidel Castro -- Kubos premjeras;

Antonin Novotny -- Čekoslovakijos prezidentas; Raphael Trujillo -- Dominikos Respublikos generalissimus; Janos Kadar -- Vengrijos valstybės ministras;

Dr. Andre Sik -- Vengrijos užs. reik. ministras; Sukarno -- Indonezijos prezidentas;

Vladislav Gomulka -- Lenkijos kompartijos sekretorius; Gheorge Gheorghiu-Dej -- Rumunijos gen. sekretorius;

Nikita Chruščiovas -- Sovietijos premjeras;

Maršalas Tito -- Jugoslavijos prezidentas;

Nikolaj V. Podgornij -- Ukrainos delegatams Jungt. Tautose;

Gamel Abdel Nasser -- JAR prezidentas;

Andrej Gromyko -- Sovietijos delegatas Jungt. Tautose.

KAIREJE: Rugsėjo 4 - 11 d.d. gražiame Palisades Interstate Parke, N.Y., įvyko dešimtoji Akademinių Skautų Sąjūdžio stovykla, kurioj dalyvavo iš JAV ir Kanados 106 akademikai -- akademikės. Nuotraukoje: vėlavos pakėlimas, atidarant stovyklą. Iš kairės stovyklos adjuntas Jurgis Birutis ir stovyklos viršininkas prof. Ignas Končius su svečiais ir vėlavininkais.

Sibiro tremtinio atsiminimai (54)

A. Valasevičius

DIDELIU ĮDOMUMU GRIEBIU LIETUVIŠKUS LAIKRAŠČIUS

Po kiek laiko gaunu iš visai nepažįstamo tautiečio laišką ir pluoštą įvairių lie-

ilgai užsisėdžiu vakarais ryte rydamas straipsnį po straipsnio. Žmona ragina

čia. Žinoma, pasirinkimas laisvas, bet baigęs kursų turėčiau pastovesnį ir geriau apmokamą darbą.

Pinigus, kuriuos dabar gaunam, mano žmona gaus ir toliau. Be to aš ten gausiu maistą, darbo drabužius praktikos laikui ir po dvi markes kiekvieną dieną smulkios išlaidoms.

Aš dar aiškinu žmonai savo galvojimą, bet ji trumpai jiems pasako, kad aš noriu įsigyti specialybę. Ir tuoj tvarko mano dokumentus į Wunziedel, kur yra mokykla. Ji iš čia netoli, tik pusantros valandos kelionė autobusu. Ir bilietą iš anksto man nuperka. Išėinu iš darbo įstaigos susirūpinęs.

— Kodėl tu vis tiek daug galvoji? — klausia žmona.

— Marta, juk mes niekuo nenusipelnėm Vokietijai išbuvę 10 metų Sibire. Mes neįdėjom nė vienos plytos į šituos gražius namus, nepasodinom ir nepalaistėm nė vienos gėlės, kuriomis džiaugiamės. Aš nenoriu būti našta, kad mane kiti neštų ant savo sprandų.

— Visada tu turi savus galvojimus. Ateis laikas ir atidirbsi, o čia yra tokia tvarka ir, žinoma, už tai reikia jiems sakyti ačiū.

Vėliau susitikau ir kitaip galvojančių. Teko kalbėtis su vienu, iš Klaipėdos krašto atvažiavusiu kolchozininku. Jis taip pat neturi jokios specialybės ir net jokio išsilavinimo. Pirmiausia jis vaizdžiai nupieša kalbėdamas ten buvusius sunkumus, bet pabaigoj išsitarė, kad jis ne tam čia atvažiavo į Vak. Vokietiją, kad dirbtų juodą darbą. Aš manau, kad jį apakino čia matomos gerybės ir jam suteiktos teisės. Bet ir tokių nevaro iš čia atgal išvažiuoti. O jei tai primintų, tai gal priverstų blaiviau pagalvoti.

Kitam numeryje: Girdžiu pažįstamą melagio balsą.

YOUNGSTOWN statybos įmonė skubėjo pastatyti 16 namų parodai, bet kiekvieną rytą būdavo dingę kai kurie frankai arba statybinė medžiaga. Pagaliau buvo nuspręsta pridėti įspėjimą, kad bus išmokamas 50 dol. atlyginimas tam, kas padės sugauti vagis. Tačiau neilgai trukus vagys nusinešė ir įspėjimą.

KERELIS BROS.

CONSTRUCTION CO.

STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS, MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.

ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ.

REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus TAIP PAT IR VISOKIOS RŪŠIES APDRAUDA

Kur tik besiruostumėt keliauti, tuoj susiriškite su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: Market 2-4867

Griebiu skaityti lietuviškus laikraščius...

Vyt. Raulinaičio iliustracija

tuviškų laikraščių. Jis perskaitė vokiškam laikraštyje žinutę apie močiutės mirtį, kur buvo įterpta ir mūsų pavardė. Jis iš pavardės nusprendė, kad aš esu lietuvis ir teisingai numatė, kad aš esu pasiilgęs savos spaudos.

STUDENTAI KALBASI ...

(Atkelta iš 2 psl.)

rėtume, kad ir bendradarbiavimas su jumis būtų nuoširdžioje žmogiškoje plomėje.

Tačiau mūsų karta nėra tikrai būrys, ieškąs užuovėjos nuo svetimų vėjų. Mes esame ne vien tikrai pasimetusi, bet taip pat ir maištaujanti karta. Maištaujame prieš likimą, atėmusį mūsų kartai tvirtus tautinius pagrindus. Maištaujame ir prieš mūsų vyresnės kartos lietuviškumą, bei prieš amerikietišką aplinką, kurioje nesijaučiame pilni jos nariai. Didžiausias pasipriešinimo jausmas yra komunistui -- ne dėl skriaudos, kurią mes tada buvome per jauni pilnai suprasti, ir ne dėl ideologinių skirtumų, kurie tiesioginiai neliečia dabartinės mūsų egzistencijos. Trumpai drūtai -- komunistas yra mūsų šiuolaikinės padėties didžiausias kaltininkas ir kas svarbiau -- jis yra pastoję kelią mūsų bendradarbiavimui su tauta. Vienintelis mums atviras kelias į tautą yra per komunistinę ideologiją, kuri mums nėra priimtina, nes mes tapome suformuoti kitokių gyvenimo sąlygų bei pažiūrų į gyvenimą.

(visi tyli)

Č. Leiskite jums duoti vieną asmenišką patarimą. Čia pabuvęs matau jus susiskaldžiusius į ateitinikus, skautus akademikus, santariečius. Kodėl jūs nesusijungiate ir, veikdami kartu, nestatote savo reikalavimų? M (ironiškai šypsosi): Tai jau yra mūsų demokratinės sistemos pažimys.

(laikrodis muša 4 valandą ryto)
M: Mes pas jus per ilgai užsibuvome. Gal būt jūs norit miego?

Č: Miego nenoriu, nes, Pedagoginiam Institute bestudijuodamas, esu pripratęs dirbti kiurais per naktį. Man keista, jūs čia atėję manęs nepuolėte, bet tik klausimus statėte... Atvažiuokite į Lietuvą. Aplankykite... Tada pamatysite.

(M. stojasi veikiama lietaučius ir krato rankas su Č.)
Č: Sėkmės.

M: Sėkmės. (šypsosi) Sėkmės, tik ne ideologinėse rungtyne (garsiai juokiasi).

Č (sumišęs žiūri)
M (susigriebia) Bet vistiek -- sėkmės.

Č: Na, sudiev, jūs žinote, kur mane pasiekti. Rašykite į Vilnių -- Lietuvos sostinę, neKauną -- buvusią laikinąją sostinę (šypsosi), Lietuvos TSR.

Lietuviai studentai suvažiavime Bonnoje (Vokietijoje). Prieky iš kairės: K. Paprockaitė, A. Liudžiovaitytė, V. Lenertas, Stovi J. Klimaitis iš Hamburgo, Onutė iš Mainzo, prof. Z. Ivinskis, J. Godušaitė iš Frankfurto ir D. Skeberdytė iš Heidelbergo.

Lietuviškiausia buvo iš Lietuvos atvykusi Dalė

Lietuviai studentai Heidelberge, Vokietijoje.

KRISTINA PAPROCKAITĖ, New York

Tas gražusis ir apdainuotas studentų miestas -- Heidelbergas, turbūt gamtos rūstybę užsitraukė, nes, kai lyjant iš JAV ten atvykau, tai slinko dienos, viena už kitą tamsesnės, lyjo be jokios atvangos. Nei giedros, nei šviesesnės debesėlio danguje nesimatė. Man tai buvo didelis nusivylimas, nes prieš važiuojant iš ten gyvenusių lietuvių buvau girdėjusi, kad Heidelberge amžina vasara, visą žiemą daržovės auga.

Visa laimė, kad ten, tarp įvairių tautybių studentų, radau nemažą būrį ir lietuvių, suvažiavusių iš daugelio kraštų. Daugiausia betgi iš JAV: Chicagos, New Yorko, Rochesterio; Vokietijos. O viena net buvo ką tik iš Lietuvos atvykusi -- Dalė Skeberdytė. Visi jie, naujai atvykusiam lietuviui, yra labai draugiški, malonūs, artimi. Tartum viena lietuviška šeima tarp žvarbaus vėjo.

Iš mūsų visų lietuviškiausia buvo iš Lietuvos atvykusi Dalė. Visur ir visada mums skelbianti atkaklią kovą už kiekvieną lietuvių kalbos klaidelę. Štai, vienam išėivijos lietuviui, ką tik susipažinus, tokį pamokslą išdrožė: "Kaip tu kalbi, pirmiausia tu mokykis lietuviškai kalbėti, kaip tau ne gėda? Man baisu klausyti."

Tačiau mūsų amsims, jau imigracijoj pripratutiems, neatrodė taip jau baisu. O kai ji perskaitė mano draugių iš Amerikos rašytus laiškus, iš nustebimo sušuko: "O Dieve, tai tu draugauji su tokiom, kurios nemoka net lietuviškai rašyti." Ir bematant laiškuose klaidas ištaisė ir liepė siųst atgal tas klaidas išdėmėti. O man tos klaidos nebuvo didelės. Taškeliai, nosinės, žodžio perkėlimai ir k. Ji ne tik taisydavo mūsų kalbą ir raštą, bet ir bardavo už kartojamas klaidas. Reikia prisipažinti, kad mes ir stengėmės daugiau tų klaidų nekartoti.

Lietuviai yra susiorganizavę į Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjungą, kurios centras yra Frankfurte. Centro valdyba palaiko ryšius su visais Vokietijos studijuojančiais, nes, kai kuriuose universitetuose yra tik po vieną ar keletą lietuvių. Be tos sąjungos jie liktų visai atskirti nuo savojo lietuviško kamieno.

Heidelbergo lietuviai studentai, gal dėl to, kad gyvena ne Amerikos tempu, randa laiko domėtis ir lietuviška spauda. Juos lanko Dirva, Draugas, Europos Lietuvis, Karys, Lietuvių Dienos ir Vienybė. Laikraščiais keičiasi taip, kad kiekvienas gautų juos visus peržvelgti.

Bendrai, Vokietijos lietuvių studentai yra labai lietuviškos ir kovingos dvasios, kurią palaiko ne tik sąvyje, bet ir svetimuose. Jie mėgiami ir gerbiami vokiečių gyventojų, ir visų tautybių studentų tarpe. Vokiečių visuomenėj, tą gerą apie lietuvių nuomonę, galbūt, sudarė grįžę iš Lietuvos belaisviai.

Savaigaliais ar atostogų metu lietuviai organizuoja ekskursijas aplankyti kitų u-tų kolegas ir į žymesnes istorines vietas.

Heidelbergas nepriklauso prie didmiesčių ir pramonės jame kaip ir nėra. Pasižymi nepaprastu gamtos grožiu, visas paskendęs medžiuose, ant Neckaro upės kranto, kurio romantikai atvaizduoti studentai kūrė ir tebekuria dainas. Viena iš populiariausių ir gal seniausių labai mėgiama "Ich habe mein Herz in Heidelberg verloren..."

O jo dirbtinas grožis, kuris sutraukia tūkstančius gyventojų iš tolimiausių apylinkių, tai būna viena pavasario naktį. Tada Heidelbergo pilis labai patraukliai apšviečiama, o Neckaro upe plaukioja iluminuoti laiveliai. Leidžiamos įvairiaspalvės raketos, skamba muzika ir dainos. Tai lyg Venecijos naktys.

Atrodo, kad šis žavus ir mums svetingas miestas, lietuvių studentų labiau ir labiau mėgiamas.

SAN DIEGO laikraščio reporteris, laukdamas pasikalbėjimo su Sears - Roebuck and Co. prezidentu paprašė sekretore duoti prekių katalogo. Tačiau visoje įstaigoje nebuvo katalogo.

KAS DIRVOS NESKAITO -- DAUG NUSTOJA!

Šimtai naujų skaitytojų pradėję skaityti Dirvą ir ją džiaugiasi. Pasitelkiant, ar Dirvą skaito jūsų pažįstami ir kaimynai. Jei neatsiūskit jų adresus. Jie Dirvą gaus dvi savaites nemokamai.

Heidelberge prie studentų valgyklos "Menza". Sėdi: V. Račkauskas, V. Šemiotas, P. Žlioba, J. Uleckas, D. Skeberdytė, Stovi prūsų lietuvis A. Api.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis • Redakcinė kolegija sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras

Dar kartą pasikalbėję sukime platesniu keliu

Visi turime daug tautinių, organizacinių ir kitokių rūpesčių. Ir juos, pagal išgales, bandome taip tvarkyti, kad tik geriau būtų mums visiems ir lietuviškiems reikalams.

Tų rūpesčių tarpe nemažą vietą užima ir mūsų jaunimo klausimai. Ypač jų lietuviškasis įsijungimas į bendrą veiklą. Kitaip sakant, nuo jaunų dienų pripratimas aktyviai dalyvauti lietuviškoje veikloje. O dar kitaip tariant, kaip dauguma sako, kad mes išsiaugintume vertų pavaduotojų, ir ateities lietuvių veikla turėtų prityrusių vadovų.

Tie klausimai negali nerūpėti kiekvienam rimtam lietuviui. Apie juos, nė kiek nereikia abejoti, kiekvieno šeimoje eina naminiai pasikalbėjimai. Apie juos kalbama organizacijų eiliniuose susirinkimuose, kalbama stovyklose, suvažiavimuose ir visur, kur tik mes lietuviškais reikalais renkames. Ir iš to mes tik galime padaryti išvadą, kad tie jaunimo klausimai mums yra visuotini, nuolat sprendžiami ir vis pakankamai gerai neišspręsti.

Nė kiek nepretenduojama, kad jau šį kartą, vėl juos pajudinus, jau bus surasti saliamoniški sprendimai. Ne, nes kada kalbama apie jaunimą, mes susiduriame su tiek daug atskirų atvejų, kiek yra ir mūsų pačių jaunuolių. Juk tai ne koks uniforminis reikalas, bet kiekvieno atveju atskiras, todėl ir taip sunkiai išsprendžiamas.

Dauguma pripažįsta, kad jaunimo darbais mažokai domimės. Pripažįsta, kad rūpestinga talka galėtų labai daug padėti. Ypač šiuo atveju išsidėmėtinas jų lietuviškai veiklai skirtingas dėmesys. Dėmesys visam jų lietuviškajam darbui, nes tie jų darbai nedalomi į mažus ir didelius darbus. Iš savo patirties atsimename, kad to amžiaus darbai visi dideli ir visi svarbūs. Ir jais, jei mes norime patalkinti, turime domėtis. Turime domėtis, kviečiami pas juos lankytis, apie jų darbus ir gerą žodį pasakyti ir gerą korespondenciją laikraščiu parašyti.

Paskutiniųjų poros metų praktika parodė, kad Dirva, daug daugiau talkos skirdama mūsų jaunimo veiklai, ypač jų veiklai talsindama vaizdine medžiaga, ir iš paties jaunimo susilaukė labai palankaus dėmesio. Atsirado daug jaunų Dirvos talkininkų, net ir jos gerbėjų, kurie vėliau ir bendrai lietuviškai veiklai daug žada.

Šis pavyzdys turėtų ir skeptikus įtikinti, kad tik kalbėdami apie talką jaunimui, o nieko nedarydami, nieko ir nelaimėsime. O darydami galime labai daug atsiekti ir šio reikalo rūpesčius sumažinti. Numoti ranka, kada mūsų jaunimas rengia sporto šventes, kada rengia savo iškilas, stovyklas, suvažiavimus, labai nesunku. Galima ir patogiai tą laiką pragirkšnoti konjaką ar prastą degtinę, galima ir su kortomis rankose prasėdėti, bet tada neveidmainiukim, kad mums jaunimo reikalai rūpi.

Kitas didelis reikalas, tai mūsų fanatiški partiniai pančiai. Jais patys esam susipančioję ir jais per prievartą norime savo jaunimą supančioti. O tam jaunimui tie partiniai varžtai ir pančiai visiškai nerūpi. Jie šiuo atveju už mus daug plačiau nori žiūrėti ir matyti. Ir tą jų norą mes turime suprasti.

Jau vieną kartą šioje vietoje kalbėjome, kad mes nepramogautume tokiais pramogavimais, kokie dar buvo leidžiami savam krašte gyvenant. O svetur atsidūrus, reikia rūpestingai žiūrėti, kad nebūtų jokių varžtų visiems mūsų jaunuoliams į draugę jungtis, vieniems iš kitų gražaus elgesio ir naujų veiklos užsimojimų mokytis, vieni su kitais draugauti, lenktyniauti.

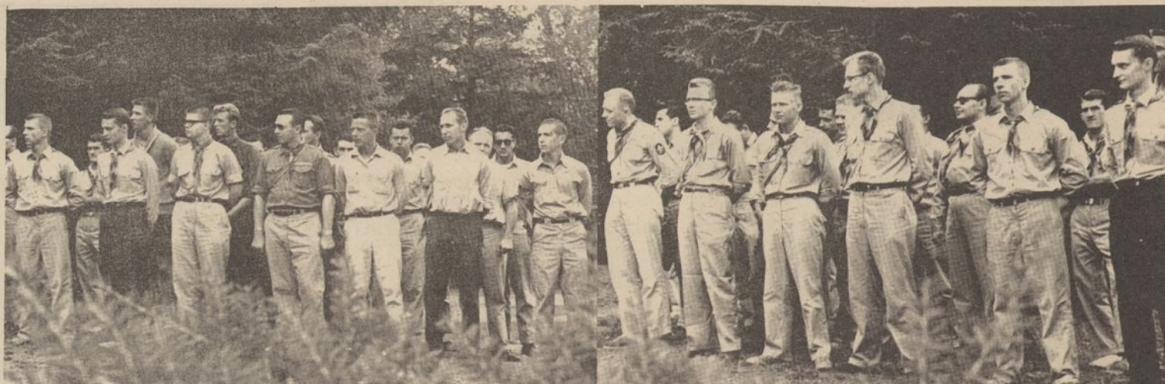
Mums būtina, kad šalia tų įdomių jaunimo stovyklų, kurias rengia atskiros organizacijos, vieną kartą būtų surengta viso lietuviškojo jaunimo stovykla. Ir joje galėtų visi dalyvauti, visi savo sugebėjimais kitus patraukti ir tuo pačiu lietuvišką veiklą savo tarpe pagyvinti.

Bandykim kelius platinti, o tais keliais mūsų jaunimui tikrai bus daug lengviau eiti.

B. G.

APAČIOJE: Grupė skautų akademikų, stovyklavusių ASS stovykloje.
R. Bričkaus nuotrauka

Naujiems skaitytojams Dirvos prenumerata metams tik 8 doleriai!

KENNEDY TURĖTŲ ATsipALaiduoti nuo PARAUDONAVUSIŲ PATARĖJŲ

Paaikškinimai clevelandiečiams demokratams, išėjusiems ginti Chester Bowles.

LEONARDAS VALIUKAS
Los Angeles, Calif.

pasako. Tie, kurie yra buvę ar yra arčiau prie spaudos, žino, kad dažnai laikraščiuose dalykai yra "pasaldinami."

Amerikiečių spauda eilę kartų yra užsiminusi daugiau ar mažiau apie Bowles ir Stevenson naivumą komunizmo atžvilgiu ir jų pataikavimą Maskvai. Neseniai "Draugas" ir amerikiečių spauda rašė apie Harriman klūpčiojimą prieš Kremliaus žudikus ir agentus. Ne tik Kennedy patarėjai, bet ir pats Kennedy turi nemažą naivumo komunizmo atžvilgiu. Po Chruščiovo mužiškių šūkavimų ir grąsinimų prezidentui Eisenhower Paryžiuje, Kennedy teigė, kad būtų tikslu JAV-bių prezidentui atsiprašyti Rusijos diktatorių Rimtensiams demokratams toks Kennedy elgesys tikrai nepatiko. Senatorius Lyndon B. Johnson, kalbėdamas tuoj po to Spokane, mieste Wash., kur vyko tos valstijos demokratų suvažiavimas, šaukė šaukė: "Aš nesu pasiruošęs atsiprašyti Chruščiova -- o kaip tu (Kennedy)? Aš nesu pasiruošęs siųsti savo apgailėstą Chruščioviui -- o kaip tu (Kennedy)?"

Mano supratimu, clevelandiečių grupelė ir kitos panašios grupelės, jei tik jų yra daugiau, pasitarnautų labai ir lietuviams ir visam laisvajam pasauliui, jei jos padarytų visą galimą spaudimą į Kennedy, kad jis "išravėtų" visus paraudonavusius iš savo patarėjų tarpo, o pats, Kennedy, taip pat pasistengtų labiau išžiūrėti tą baisų pavojų Amerikai ir visam laisvajam pasauliui, grėsiantį iš Sovietų Sąjungos ir komunizmo pusės. Taip pat būtų sveikintina, kad tos grupelės paprašytų Ken-

nedu atsipalaiduoti nuo vidaus politikos patarėjų -- Schlesinger ir Galbraith, kurie stovi už socializmo įvedimą JAV-se.

APGAILĖTINAS CHICAGIŠKIŲ ELGESYS

Neseniai Chicagoje įvyko dešimtosios sporto žaidynės. Mačiau iš tų žaidinių nuotraukų ir stebėjau, kad estradoje visiškai nesimatė svečių. Net ir garbės komiteto, kuris Chicago laikraščiuose buvo skelbiamas.

Toks chicagiškių elgesys ir visiškai nesidomėjimas mūsų sportuojančiu jaunimu yra tiesiog pritrūkęs. Jaunimas važiuoja šimtus mylių savo gabumus sporto srityje pademonstruoti, o vyresnieji visiškai nesiteikia net jį pamatyti.

Man būtų labai įdomu patirti, kodėl chicagiškiai taip elgiasi, ir kodėl sporto vadovai dėl tokio elgesio tuoj nereaguoja.

Aug. Bartis,
Irvington

TRYS DIENOS -- NE GEDULAS

Skaitau Drauge, kad mirus energingam ir geram lietuviui prof. K. Pakštui, moksleiviai ateitininkai paskelbė tikrųjų dienų gedulą. Paskelbė tokį trumpą, tarsi jau šį šeštadienį skubėtų į šokius.

Mano galva, tai kiekvienam tauriam veikėjui mirus, organi-

VIRŠUJE: Grupė skautų akademikų, stovyklavusių rugsėjo 4-11 d. ASS stovykloje "Akmenė" Palisades Interstate Parke, N.Y. R. Bričkaus nuotrauka

zacijos jei jau skelbia gedulą, tai toks gedulas turi būti netrumpesnis, kaip viena savaitė. O trys dienos, ir dar vidury savaitės, tai jau joks gedulas. Tai tik šiaip gedulo vardo panaudojimas paties gedulo išvengt.

A. K-tis,
Chicago

KAŽIN, AR NEUŽMIRŠ?

Nuolatos kartojama, kad labai daug JAV piliečių, atėjus rinkimams, nebusuoja. O jų tarpe, nereikia abejoti, yra ir gerokas skaičius lietuvių.

Kelias kartus ir Dirvoje buvo priminimai, kad visi atliktų, jei reikia, įsiregistruoti prievolę ir galėtų rinkimų metu savo pilietinę pareigą atlikti.

Nesinorėtų tikėti, kad tu pagarginimų neatsimintų ir balsavimo teisės reikiamai nesustiprėtų. O laiko nedaug -- jau tik dvi savaitės belikę. Tik tuo tikslu ir šis laiškas rašomas, kad neliktų užsimiršusiųjų.

L. Aukštaitis,
New York

LEIDŽIA PANEVĖŽIO MONOGRAFIJĄ

Panevėžiečių Sambūrio Chicagoje užsibrėžta išleisti dviejų dalių monografiją: Panevėžys iki Nepriklausomybės atgavimo ir Panevėžys Nepriklausomybės laikais.

Pirmajai daliai išleisti rankraščių surinkimas baigiamas ir redakcinė komisija pradėjusi gautąją medžiagą tvarkyti. Peržiūri rankraščius, ištaiso kalbą ir perrašo mašinėle. Į pirmąją dalį bus įdėti šie straipsniai: Dr. S. Biežio ir K. Gineičio: Panevėžiečių Sambūris Chicagoje.

Prof. A. Rukuižos: Panevėžio vardo kilmė, geografinė padėtis, susisiekimo keliai; priešistoriniai laikai. Panevėžio gyventojai, mokyklos, bažnyčios, pramonė. Žalioji giria. Upytė ir jos praetis.

P. Blumo: Panevėžio muziejus ir archeologiniai radiniai Panevėžio apylinkėse.

A. Vadopalo: Panevėžio srities administraciniai vienetai.

J. Bačiūno: Panevėžio mokytojų seminarija.

Dr. K. Srugos: Panevėžio realinė gimnazija Rusijoje.

Pulk. K. Žilio: Vokiečių okupacija Panevėžyje 1915 - 1918 m.; Kaip kūrėsi Panevėžio miesto valdyba; Kaip kūrėsi Panevėžio parapijos - valščiaus komitetas.

Antrąją monografijos dalį medžiagos taip jau kiek gauta.

Ant. Vadopalas

RUGSĖJO MĖN, MARGUTIS

Šio numerio turinys: 1. Kas bus, kai mūsų nebebus; 2. Ką mano demokratai apie respublikonus ir respublikonai apie demokratų; 3. Balsai be centūros; 4. Iš Lietuvos istorijos; 5. Dažniau klausiu -- mažiau klysi; 6. Sveikatos patarimai; 7. Iš abiejų širdies pusių; 8. Pasaka -- Tarnas; 9. Okupuotoj Lietuvoj; 10. Lietuvių darbai ir vardai; 11. Humoro skyrius ir 12. Recenzijos, paminėjimai, suaktys.

Margutis yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas, tebesąs gyvas ir įdomus.

Norėdami susipažinti su Margučiu, praneškite savo adresą ir gausite keletą numerių dovanai. Margučio metinė prenumerata tik \$5.00. Margučio adresas: 6755 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.

Toronto skautės akademikės registruojasi ASS stovykloje, prižiūrint mergaičių komendantei Birutei Banaitytei (Boston), antra iš dešinės, ir registratorei Laimai Petrauskitei (Elizabeth), pirmą iš dešinės.

R. Bričkaus nuotrauka

KAS IR KUR?

• JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos iniciatyva ruošiamas įstatų pakeitimo projektas, kuris bus svarstomas ateinančiame Tarybos suvažiavime.

Ryšium su Tarybos sudarytos įstatų keitimo komisijos paruoštu projektu, yra kilę įvairių pastabų, nuomonių bei siūlymų.

Benruomenės Tarybos pirmininkas buvo sukviestas būrį žmonių, labiau apsispažinusių su įstatų reikalais, aptarti įvairias Bendruomenės organizacijos bei įstatų problemas.

Rugsėjo 10 d. New Yorke įvykusiame pasitarime dalyvavo J. Šlepetys, St. Barzdukas, Dr. B. Nemickas, D. Penikas, Vyt. Vaitiekūnas, A. Saulaitis.

• Rašyt. S. Zobarskas šią vasarą praleido beruošdamas "Selected Short Stories" antrąją laidą. Antroji laida bus papildyta naujais kūriniais, o taip pat Clark Mills straipsnis apie lietuvių, jų kultūrą ir literatūrą.

• Skautų akademikų stovykloje įvykusioje Palisades Interstate Park, N. Y., visą laiką stovyklavo 110 asmenų. Savaitgaliais stovyklautojų buvo iki 160. Stovykla vadinosi Akmenė. O stovyklautojų laikraštis — Puntukas.

• K. Paprckaitė, metus laiko studijas gilinusi Heidelbergo Universitete, Vokietijoje, grįžo atgal į New Yorką.

• V. Meiliūnas iš New York, mokėdamas už prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

DIRVOS 45 METŲ SUKAKTIES RĖMĖJAI

Dirvos 45 metų sukakties rėmėjais įsijungė:

Dr. K. Pautienis, Cleveland	\$5,00
J. Špakevičius, So. Boston	1,00
R. Nemickas, E. Chicago	5,00
A. Rukuiža, Berwyn	2,00
J. Pakulis, Montreal	5,00
S. M., Evergreen	5,00
E. Remeikienė, Chicago	1,00
L. Lendraitis, So. Boston	5,00
A. Stankevičius, Waterbury	5,00
P. Kasiuba, Reading	5,00
E.G. Songinai, Chicago	2,00
J. Maskeliūnas, Worcester	5,00
P. Bastys, Toronto	5,00
F. Kaminskas, Cleveland	5,00
P. Lalas, Amsterdam	5,00
D. Mongirdaitė, So. Merville	2,00
A. Statulevičius, Toronto	5,00
J. Kuprėnas, Washington	1,00
A. Česonis, Baltimore	2,00
A. Lapė, Stony Brook	\$5,00
V. Paukštys, Kanada	5,00
E. Špokas, Tacoma	3,00
B. Griauzdė, Lowell	5,00
G. Klans, Woodhaven	5,00
K. Gogelis, Detroit	2,00
Dr. J. Bartkus, Chicago	10,00
A. Čiplies, E. Chicago	5,00
J. A. Urbonas, Dayton	5,00
R. Gudaitis, Chicago	5,00
S. Šiaučius, Chicago	5,00
V. Jakimavičius, Brockton	5,00
A. Kasilionis, Chicago	5,00
J. Kaulinis, Phila.	5,00
Vl. Simonis, Los Angeles	5,00
J. Kalvaitis, Chicago	5,00
J.J. Variakojai, Cicero	5,00
J. Leimonas, Chicago	10,00
Pr. Stanionis, Detroit	5,00
Z.J., Chicago	2,00
M. Trakis, Chicago	3,00

Rėmėjams širdingai dėkojame.

• Dail. K. Žoromskis, Maine valstybėje beatostogaudamas susilaužė ranką ir gydomosi namie Dr. V. Paprocko priežiūroje.

LIUTAVERAS GRAŽULIS -- pavyzdinčiausias kadetas

VIRŠUJE: Liutavaras Gražulis šią vasarą iš 1,200 kadetų buvo išrinktas "The Outstanding Cadet". APAČIOJE: Laimėtoji taurė. Kiliulio-Bričkaus nuotrauka

Fort Knox, Ky., kur guli sukrautas Amerikos auksas, baigėsi karo manevrai, sutraukę 1,199 ROTC kadetų iš 25-kių universitetų, karo mokyklų bei kolegijų. Čia jie buvo susirinkę praktiškai pritaikyti mokslo metu gautas teorines žinias.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šią vasarą, pabaigoj manevrų štabas rinko — iš arti dvylikos šimtų kandidatų — "The Outstanding Cadet". Šią garbę užsitarnavo Virginia Military Institute pavyzdinčiausias kadetas, Liutavaras Gražulis.

Gimęs Kaune, 1935 m. sausio 1 dieną, Liutavaras, raudonajam siaubui artėjant prie Lietuvos, su mama pasitraukė į Vokietiją, o 1949 metais emigravo į Ameriką ir apsigyveno Hartforde. Čia 1951 metais baigė Hartford Public High gimnaziją ir savanoriu įstojo į parašiutininkų "82nd Airborne" diviziją. Vėliau, buvo išsiųstas į Vokietiją, kur 14 mėnesių praleido Gensenheim'e su U. S. Second Armored divizija.

Šiuo metu, Liutavaras Gražulis, vėl yra Virginia Military Institute (P. O. Box 277, Lexington, Va.), kurį ateinančią pavasarį baigs gaudamas elektros inžinieriaus ir armijos leitenanto laipsnius. Būtų neteisinga nepaminti faktus, jog Liutavaras yra susipračius lietuvis jaunuolis. Jaunuolis pamilęs lietuviškai

dainą, tėvelių įskiepytus papročius, lietuvišką žodį, ir norą padėti komunistų pavergtai tėvynei — Lietuvai.

BOSTON

Bostono Liet. Mišrus Choras vasaros atostogas baigia ir naują dainavimo sezoną pradeda š. m. rugsėjo mėn. 25 d., 2 val. Tautinės Sąjungos Namuose visuotinu susirinkimu.

Šio sezono metu bus rengiamas naujas koncertinis repertuaras ir taip pat paruošiamos dainos dainų šventei.

Ta proga choras kviečia

Keletas minčių apie Los Angeles lietuvių gyvenimą

Tiesą sakant, apie mūsų lietuvišką gyvenimą keletas minčių neužtektų. Los Angeles ir kaimyninių miestų lietuviškasis gyvenimas nėra ramus, bet nuolat banguojantis vanduo. Tai dėl to, kad šiuo metu pietinės Kalifornijos lietuvių kolonija yra nuolat besikeičianti, nuolat auganti. Tai turbūt dabar vienintelė lietuviška kolonija Amerikoje, kuri be perstojo didėja vis naujais ir naujais "imigrantais". Vėliai, gal truputiuką per vėlai, bet dar ne visai per vėlai lietuvių "atrado" Kaliforniją.

Jei per metus vienas kitas asmuo ar lietuviška šeima mus palieka, tai dėl kokių svarbių asmeninių ar šeimyninių priežasčių. Taipgi vienam kitam nepasiseka susirasti tokį darbą ar stebuklingas sąlygas, apie kokias buvo klaidingai svajojės. Bet ir tie visi mus paliekantieji — palieka su galėsiu ir liūdesiu. Jų vieton dešimtys ir šimtai kasmet atvyksta naujų ir čia įsikuria.

Vien per pastarus metus čia persikėlė daugybė naujų šeimų ir pavienių asmenų iš įvairiausių Amerikos vietų, o taip pat atvyko iš užsienio — Kanados, Australijos, Venezuelos, Brazilijos, Argentinos, Vokietijos, Anglijos... Persikelia vyresnio amžiaus, pensijos amžiaus žmonės čia pailsėti, maloniame klimate ir gražioje aplinkumoje praleisti savo gyvenimo pavakara. Dar daugiau atvyksta pusamžių ir jaunų — profesionalių, daugiausia inžinierių, daktarų, šiek tiek biznierių, daugiausia, žinoma, darbo žmonių, gerų lietuvių patriotų.

Ypač džiugu, kad mūsų kolonija auga daugiau, negu kitos, ir kaip naujas Amerikos lietuvių intelektualų centras. Vis nauji ir nauji žymūs lietuvių rašytojai ir kiti menininkai čia atvyksta pastoviai įsikurti. O kiekviena vasara, kaip ši, atgabena pas mus šimtus lietuviškų turistų trumpam apsižvalgyti, draugus aplankyti, gi ne vienas iš jų — visai aišku — su planais kada vėliau čia pasilikti...

Todėl mūsų nuolat besikeičiančio ir augančio lietuviško gyvenimo apžvalgą būtų sunku per kelias minutes nusakyti. Ji vis kitokia, vis nauja, su naujais rūpesčiais, vargais, laimėjimais ir, žinoma, su neišvengimais ginčais.

Pavyzdžiui, lietuviškų namų įsigijimo reikalas mūsų mieste jau visi metai kaip nenuėina nuodintvarkės. Viena grupė — Lietuvių bendruomenės centras — neseniai užpirkė bendrinis lietuvių namus ir mėgins juos išruošti pagal savo geriausius norus ir pajėgas. Kita grupė — Lietuvių Tautinių Namų Fondas — dar tebetelkia išteklius, tebeieško didesnių ir platesnių pajamų šaltinių, kad su jais ką geresnio galėtų padaryti. Visi žinom, kad su tuo, ką turim, užpirti lietuviškus namus būtų jau galima ir visai nesunku. Bet visi suprantam, kad namus bus daug sunkiau gerai ir naudingai išlaikyti. Todėl nesukubam, nesikarščiujam, rūpestingai ir nuolat dairomės, kas

šaltinių, kad su jais ką geresnio galėtų padaryti. Visi žinom, kad su tuo, ką turim, užpirti lietuviškus namus būtų jau galima ir visai nesunku. Bet visi suprantam, kad namus bus daug sunkiau gerai ir naudingai išlaikyti. Todėl nesukubam, nesikarščiujam, rūpestingai ir nuolat dairomės, kas

būtų geriausia ir kas atitiktų mūsų pajėgumą.

Kaip stebint mūsų gyvenimą matyti, rimti lietuviai tuos reikalus supranta ir vienodai džiaugiasi, jeigu vienai ar kitai ar dar ir trečiai mūsų visuomeninei grupei pavyksta kas apčiuopiama ir teigiamo padaryti. Tai gali gale visiems mums bus naudinga. Jei vieni ką darome, nepavydėkime, kad ir kiti darytų, o džiaukimės, jeigu betkam iš lietuvių tik pasiseka, pavyksta ką tikrai apčiuopiama sukurti.

Tautinių Namų Fondas nuo pat savo įsisteigimo dienos, jau prieš ketverius metus, niekam nepavydėjo, nieko nesmerkė, nejuodino, neatgrasinėjo, jeigu kas ir kiti norėtų kitus namus įsigyti. Priešingai, linkėjo pasisekimo. Mūsų kolonija gi nuolat auga, vietos visiems užteks. Jei būsime susipratę lietuvių, tai mums ilgainiui neužteks vienerių mažų namukų, bet nebus per daug dviejų ir trijų, jeigu jau negalime susitarti, kad vienų didelių namų užtektų.

Tik kita pusė buvo nekantresnė ir, bent sekant spaudos atbalsius, nekarta teko girdėti, kaip vis nuskamba nepasitenkinimo, pagiežos ar ir pikčiausių prasimanymų garsai. Tai yra jų nemaloni klaida, nes dar niekas, kitus smerkdamas, pats tuo savaime gerus nepasidarė. Ir ypač jau reikia piktintis ir viešai protestuoti, kai tuos beprasmiškus ginčus norimą įtraukti nieko dėtus ir nieko nekaltus asmenis.

Visai neseniai toks nevalyvas užsiuolimas kitoje šio žemyno pusėje, prie Atlanto, Brooklyne išsinešančiame savaitraštyje Vienybėje pasirodė prieš vieną iš pačių žymiausių ir tauriausių lietuvių darbuotojų, Nepriklausomybės Akto signataro, profesorių Mykolą Biržišką. Nesistebėtume, jei tokias nešvarbias pamazgas lietuvių laikraščių, kuris iš didelės tolimos nenorėtų ir negalėtų mūsų gyvenimo pažinti, bet kad tam laikraščiui šiomis pamazgomis rūpinasi patarnauti pas mus, mūsų tarpe jau nuo seno gyvenantis to savaitraščio korespondentas V. Bakūnas, — yra nieku nedovanotina ir nepaaiškinama. Jo pareiga yra pažinti mūsų gyvenimą ir pažinti jo žmones. Ne mūsų dalykas jį mokytį ir supratinę, kaip kultūringas lietuvis turi ir privalo kalbėti apie tautai nusipelnčius senus veikėjus. Bet mūsų pareiga yra užprotestuoti prieš korespondento begėdiškus prasimanymus apie prof. M. Biržišką, kad šis esąs nedėkingas jį rėmusiai visuomenei ir nesutikęs padėti savo parašo pobendruomenės centro atsišaukimu, kadangi esąs "kitur prisidėjęs", vadinasi, prie tautinių namų...

Kaip visi žino, prof. M. Biržiška moralinškai palaiko kiekvieną lietuvių gerą darbą, bet dėl savo gilaus amžiaus, persikrovimo kitais darbais ir dėl nelengvų gyvenimo sąlygų nė prie vieno namų nėra dėjėjęs, į jokių ginčus nesimaišęs, visiems lietuviškų namų statytojams tik gero vėjo linkėjęs. Pykti ant jo už šį bešališkumą ar tik dėl to, kad jis nepasiduoda vienos kurios išskirtinos grupės reikalams panaudojamas, nori nuožaliau stovėti ir dirbti savo tiesioginį darbą, arba mokytį jį "gero elgesio" ir storžieviškai mironinėti, ką jis turėtų daryti tam ar anam "centrui", buvo vienas iš pačių nekultūringiausių ir beskoniskiausių pasielgimų mūsų kolonijos gyvenime.

Mes esame laimingi ir didžiuliam turėdami savo tarpe tokį garbingą žilagalvį lietuvių veteraną. Ilgai pasigestume ir neturėtume kuo pakeisti, jei jis iš mūsų išnyktų. Todėl negalime nutylėti daugelio Los Angeles lietuvių gilaus pasipiktinimo žūliais spaudos korespondento V. Bakūno užsiuolimais ir prasimanymais. Gerbiame jį profesorių norime šia proga užtikrinti, kad visi patriotai Los Angeles lietuvių jį toliau vienodai gerbia ir myli ir nieko bendro neturi su Vienybės korespondento paplavomis, kurios, deja, darytų gėdą visai mūsų kolonijai, jei prieš jas griežtai neprotestuotume ir nenusiaplautume.

Gerbiamam Kolegai

DR. JONUI PABLĖNUI

mirus, jo šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Julius ir Birutė Smetonai

Brangiam mūsų prieteliui

DR. JONUI PABLĖNUI

taip netikėtai ir staiga nuėjus į amžinybę, jo mielą žmoną BRONĘ DIDŽIULYTE-PABLĖNIENĘ ir dukteris AUKSUTĘ ir RŪTELĘ gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia ir liūdesiu dalijasi

Pranas ir Stasė Basčiai

Mielam Prieteliui

A. A. DR. JONUI PABLĖNUI

mirus, jo žmonai BRONEI, dukroms AUKSEI ir RŪTAI reiškiamo gilią užuojautą

Vaclovas, Irena ir Mindaugas
M a ž e i k a i

A. A.

ANTANUI KUDIRKAI

stąiga mirus, žmoną MAGDALENĄ, dukterį NI-JOLĘ ir sūnų ARVYDĄ nuoširdžiai užjaučia

Eugenija, Motiejus ir
sūnus Alvydas Karaišai

W. Duoba, buvęs aktyvus LTS-gos Chicagos skyriaus narys, dabar gyvenęs netoli Los Angeles, Calif., pasiilgęs chicagiečių, iš Pacifiko pakrančių buvo atvykęs atostogauti į Linkų vasarvietę, kur tuo metu, jo didžiausiam džiaugsmui, vyko neolithuanų stovykla. W. Duoba ilgą laiką buvo Mutual Federal Savings and Loan Ass. direktoriumi ir Sanitary District Chicagoje pareigūnu. Nuotraukoje W. Duoba tarp chicagiečių Ievos ir Vytauto Kasniūnų Linkų vasarvietės paplūdimyje.